T 148560

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จของการทำไร่นาสวนผสมและปัญหาอุปสรรคในการทำไร่นาสวนผสม

กลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรที่ทำไร่นาสวนผสมในจังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 79 ครัวเรือน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติร้อยละ และใช้ค่า Chi – square ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผลการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุอยู่ในช่วง 41 ถึง 61 ปี การศึกษาส่วนใหญ่อยู่ระดับประถมศึกษา โดยมีรายได้ก่อนทำไร่นาสวนผสมอยู่ระหว่าง 1,200 – 5,000 บาทต่อเดือน แต่มีรายได้หลังจากทำไร่นาสวนผสมอยู่ระหว่าง 5,000 – 15,000 บาทต่อเดือน กิจกรรมที่ทำรายได้หลักคือ การเลี้ยงปลาและทำนาข้าว กิจกรรมที่ทำรายได้รองคือ ทำนาข้าว สวนผัก และเลี้ยงปลา สถานภาพทางสังคมเป็นเกษตรกรตัวอย่างและเป็นผู้นำชุมชน

2) การใช้ปัจจัยการผลิต กลุ่มตัวอย่างทุกครอบครัวมีโรงเรือนและปัจจัยการผลิตอื่นที่มีระดับรองตามลำดับ คือ มีที่ดินเป็นของตนเอง มีเครื่องสูบน้ำ มีรถไถนาเดินตาม มีสัตว์ใช้งาน มีการจ้างแรงงาน และดำเนินกิจการด้วยตนเอง

3) ชนิดของกิจกรรมหลักและกิจกรรมรองที่ทำมากที่สุดคือ ทำนาข้าว กิจกรรมสนับสนุน คือ การเลี้ยงไก่ และกิจกรรมแทรก คือ การทำสวนผัก

T 148560

4) การทดสอบสมมติฐาน พบว่า การมีเครื่องสูบน้ำ การเลี้ยงโค และการสามารถหาน้ำสะอาดมาใช้ในการดำเนินการได้สะดวก เพียงพอ และประหยัด มีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จ

5) ปัญหาและอุปสรรคที่พบได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับตัวเกษตรกรเองที่สุขภาพไม่แข็งแรง มีแรงงานจำกัด และราคาผลผลิตไม่แน่นอน

การวิจัยครั้งนี้ พบว่าน้ำเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้กิจกรรมการเกษตรดำเนินการได้และประสบผลสำเร็จ ผู้เกี่ยวข้องจึงควรปรับปรุงระบบชลประทานให้เหมาะสม และนอกจากนี้แล้วภาครัฐควรมีการให้การศึกษาแก่เกษตรกรมากขึ้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการประกอบอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นด้วย

TE 148560

The objectives of this research are to study factors relating to the success of multiple diversified farming and the problems / obstacles in taking the farming.

It is a survey research, using structured interview schedule to collect data from 79 farmers who practise the multiple diversified agriculture in Ubonratchathani province at the studied time. Data collected were later analysed by descriptive as well as inferential statistics of percentage and Chi-square.

Findings of the study are briefly presented below :

1. The samples are more male than female, between 41 – 61 years old ; most of them completed only primary education. Their household income before practising diversified agriculture was between 1,200-5,000 baht per month. But after adopting multiple diversified farming, their income had increased to between 5,000-15,000 baht a month. Activities contributed to the farmers' main income are fish pond and paddy ; the supplementary income derives from paddy, vegetables and fish pond. The sample-farmers' social status is quite acceptable in the community, i.e. , being community leaders and model farmers.

2. As for productive facilities, every farmers studied occupies farm-building, followed by land owning, water-pumps, small ploughing machine, work-animals, hired labour and self-employed.

3. The main and supplement activities that occur quite often are rice farming, supporting by chicken farming and vegetable gardening.

4. In hypotheses testing, having water-pump, oxen, and securing clean water to use sufficiently relate significantly with the success of multiple diversified farming.

5. Problems and obstacles found are about farmers themselves, not very healthy ; having limited labour and fluctuation in the price of agricultural products.

This research findings suggest that water is very important to the success of farming. In addition, the government should provide higher education for farmers in order to up-grading their occupational ability and raising their quality of life standard at the same time.